

የጤና ኤክስቴንሽን ባለሞያዎች በኢትዮጵያ

አድሃኖም ሃገሩን ሳያድን አለምን አያድን

ዶ/ር ቴዎድሮስ አድሃኖም ያስጀመረውና በእጅጉ የሚያደንቀው ገዥው ፓርቲ የሚመካበት ገድል ነው-የጤና ኤክስቴንሽን ባለሞያዎች አገልግሎት።

የተጀመረው በሐምሌ ወር 2001 አ.ም በአዲስ አበባ ጤና ቢሮ አስፈፃሚነትና በፌደራል ጤና ጥበቃ የበላይ ተቆጣጣሪነት ነው።

ህወሓት/ኢሕአዴግ በጤናው ዙሪያ እመርታ አስመዘገብኩባቸው ብሎ ከሚላቸውና በውጭ እርዳታ ሰጭዎችም ዘንድ ሞገስን አገኘሁበት ብሎ የሚኩራራበት ይኸው የጤና ኤክስቴንሽን ጥራዝ (ፓኬጅ) ነው።

የጤና ኤክስቴንሽን ጥራዙ አስራ አንድ ዋና ዋና ዘርፎች ሲኖሩት፡ ለምሳሌም የአካባቢ ንፅህና እንዲጠበቅ ማስቻል፡ ያልተፀዱ አካባቢዎች ንፁህ ለኑሮና ለጤና ተስማሚ እንዲሆኑ ማስቻል ይገኙበታል። ከተጠቃሚው ዘንድ የሚሰሙ ጤናን የሚመለከቱ መረጃዎችን እንደግብአት ወስዶ ቅደም-ዋንቃቁ በማድረግ ማህበረሰቡን ጤናማ ማድረግ ቁልፉ የጥራዙ መርህ ነው።

መሬት ላይ የሚሰራው ግን ሌላ ነው። ሁሉም አምባገነኖች እንደሚያደርጉት ዜጎቹ እለት በእለት የሚያስቡትን መከታተልና “ባቋጣዎ ሳታድር መቆርጠም” የሚሻው ህወሓት/ኢሕአዴግ ከህዝብ በሚሰበሰበው ግብር የጤና ኤክስቴንሽን ባለሞያዎችን በማሰማራት ሕዝቡን ያፍናል።

የህወሓት/ኢሕአዴግ የጤና ኤክስቴንሽን ባለሞያዎች ለምርጫ ቅስቀሳና ለፖለቲካ ማስፈፀሚያነት ማገልገል ነው ዋነኛ ተግባራቸው። እነዚህ ባለሞያዎች የፖለቲካ ቅስቀሳ በማድረግ፡ ማህበሮችን (የሴት ልማት ማህበር ለምሳሌ)፡ ሴቶች እርስበርሳቸው ስለጤናቸው እንዲወያዩ ያለመ ቢሆንም የኢህአዴግ አባላት በመመልመል፡ በእድር ለቅሶ ቤትና ሌሎች ሰዎችን የሚያሰባስቡ ሁነቶች ላይ አገዛዙን በመካብ ህዝቡ ዘንድ ጉጉት እና ቅገጭት በመፍጠር ቀላል የማይባል አገልግሎት ይሰጣሉ- ለአፋኙ አገዛዝ። ሴቶችን በልማት ሊግ ስም በአባልነት መዝገበው የገዥውን ፓርቲ አባልነት መታወቂያ ያድላሉ። የኢህአዴግ አባላት ቁጥር በአንዴ እንዲያሻቅብ በማድረግ በኩል የጤና ኤክስቴንሽን ባለሞያዎች ድርሻ ቀላል አይደለም-በግዴታ የሚመዘገቡ አባላትን በማበራከት።

በዚህ የቤት ለቤት ተግባራቸው የመቃወም አዝማሚያ የሚታይበትን እንዲሁም የገዥው ፓርቲ አሰራር ልክ እንዳልሆነ የሚያወራ ማንኛውም ሰው ይጠቆራል፡ ይታሰራል፡ ይታፈናል፡ ማስፈራሪያዎች ይደርሱታል፡ እንዲሸማቅቅና በቀጣይ ከአፋ ቆጠብ እንዲል ይደረጋል። በአገርአቀፍ ምርጫ ወቅት የጤና ኤክስቴንሽን ባለሞያዎች ከምረቃ እንደወጡ ዋና ስራቸው ቤት ለቤት እየዞሩ የስልለላና ኢህአዴግን ምረጡ የሚል ሰፊ ቅስቀሳን ማድረግን እንጅ ከጤና ጋር የተያያዘ ስራ መከወን አልነበረም። ጎርቤት በጎረቤቱ ላይ እንዲመስክር ይበረታታል። ህዝቡ እርስ በርስ ተፈራርቶ በሕብረት እንዳይቆምና መሰረታዊዎቹን የንፁህ መጠጥ ውሃ እና የሽንት ቤት ፅዳትን በተመለከተ እንኳን ማውራትን እንዳይደፍር ማሸማቀቅ ይደርስበታል።

በቅርቡ አሰቃቂ አደጋ በደረሰበት በተለምዶ ቆሼ ተብሎ በሚጠራው አካባቢ ሃያ ሁለት የጤና ኤክስቴንሽን ባለሞያዎች ባለሞያዎች ይንቀሳቀሳሉ-እስከአምና በነበረው ቁጥር። ላለፉት ዘጠኝ አመታት እነዚህ ባለሞያዎች የቆሼን አካባቢ አሰቃቂ አደጋ ሊታደግ የሚችል ዘገባ አላቀረቡም። ሰውን የሚቀርቡት ለሌላ አላማ ስለሆነ ገዥውን ፓርቲ ለማዳን ብለው ሕዝቡን አደጋ ላይ ጥለውታል።

ህዝቡ ደሞዛቸውን ይከፍላል። በምላሹም ሲሸማቀቅ ይውላል። በአንድ ለአምስት አሰራር ተጠርገፎ ተቃውሞ ማሰማትን እንደጦር ይፈራል። አዲስ አበባ አሁን ያለችበት የዝምታ ድባብ አንዱ ምንጭ የጤና ኤክስቴንሽን ባለሞያዎች ትሩፋት ነው።

የአንዲት የዋህ ፀሐፊ ገጠመኝ

ገዥው ፓርቲ መቶ ከመቶ መድፈን ልምዱ ስላደረገው የጤናው ዘርፍም የቁጥር ጨዋታው በተዋረድ ደርሶታል። እቅድና ክንውን በሚመዘገብበት ወረቀት ያቀድኩትን በሙሉ አሳክቻለሁ በማለት እንድትሞላ የተነገራት አንዲት ካድሬ ወደ አንድ ጤና ጣብያ በመሄድ ፀሐፊዋን ሁሉንም መስመሮች መቶ ስትል እንድትሞላ፣ አድካሚ እንዳይሆንባት ግን አንድ ጊዜ መቶን ፅፋ የቀሩትን በአንዳፍታ የምትሞላበትን አሰራር ታሳያታለች። ነገሩ ወዲህ ነው። ቤት ውስጥ ስትወልድ የሞትች እናት እና በወሊድ ምክንያት የሞቱ ሕፃናት ቁጥርን በተነገራት መሰረት የታቀደው ከተሳካው አንፃር መቶ እንደሆነ ሞልታ ዘገባውን ትልካለች። ታዲያ ስኬት ማለት ሁሌ መቶ መድፈን ሳይሆነ ዜሮም ዋጋ እንዳላት ያልተረጠረችው ሰራተኛ በሌሎች የጤና ባለሞያዎች ዘንድ መደናገጥን ፈጥራ ነበር።

ወደቁምነገሩ ስንመለስ ገዥው ፓርቲ ግብረሰናይ ድርጅቶችን ከአገር በማስወጣቱ በጤናው ዘርፍ እየተከሰቱ ያሉ ክፍተቶችን በሌላ ፅሁፍ የምንመለስበት ቢሆንም የኤች አይ ቪ ከእናት ወደልጅ መተላለፍ፣ የእናቶች በወሊድ ወቅት መሞትና፣ የሕፃናት ከአምስት ዓመት በፊት ሞት መበራከት የጤናው ዘርፍ ላይ ከፍተኛ ስጋት ደቅነዋል።

ዶ/ር ቴዎድሮስ አድሃኖም ሀገራቸውን ሳያድኑ አለምን ለማዳን የምረጡኝ ዘመቻቸውን ባጧጧፉበት በዚህ ሰዓት የኮሌራ ወረርሽኝን በአተት ስም እያስቀየሩ የፈፀሙት የፓርቲ ታማኝነት ዋጋ ሊያስከፍላቸው እንደሚችል የዚህ ፅሁፍ አርቃቂ ቢያምንም፣ በቀሩት ጥቂት ቀናትም አገር ወዳድ ኢትዮጵያውያን የግለሰቡን ተያያዥ ወንጀሎች በማጋለጥና ሃገራት ድምፃቸውን ኢንዱነፍጉት ጥረቱ ይቀጥል እላለሁ።